

Aanvulling op het rapport “Tussen gisteren en morgen, over kerk zijn vandaag”

Betreft: Voorstel inzake het prioschap, (versie 8.0) ter besluit op LV van de NGK 2010
Van: Commissie Toekomstig Predikantsprofiel
Datum: 24 december 2010

Aanleiding

Deze notitie bevat een nadere uitwerking van het prioschap, zoals gepresenteerd in hoofdstuk 4.1 van het rapport “Tussen gisteren en morgen” en de aanvullende notitie met **Code LV 2010-09.02.02**. Op een aantal punten betreft het een aanscherping van de voorstellen. Deze uitwerking heeft plaats gevonden in opdracht van de LV op 6 november 2010 aan de commissie CPP. De commissie is in overleg getreden met de studenten van de NGP en met het bestuur van de NGP.

De voordelen van het prioschap worden beschreven in het rapport. Enkele van die voordelen zijn de mogelijkheid om werkervaring op te doen en te leren van ervaren predikanten, zonder een definitieve binding aan een gemeente te hebben. Verder biedt het prioschap de mogelijkheid om zich een reëler beeld te vormen van het werk, dan op basis van een stage van drie maanden mogelijk is.

In het gesprek met de studenten bleek dat zij twee bezwaren hadden:

- In het voorstel was de eis dat de NGP studie werd afgerond, voordat iemand als prio aan de slag kon. Daarmee hield de verantwoordelijkheid van de NGP op, maar viel men nog niet onder de verantwoordelijkheid van de kerk, omdat het men nog niet tot het ambt was toegetreden. De studenten constateerden een vacuüm tussen beiden. ‘Wie is in deze prio fase verantwoordelijk?’ vroegen zij zich af: ‘de opleiding of de kerken?’.
- Verder hadden ze moeite met de eis om te hebben voldaan aan alle NGP verplichtingen voorafgaand aan het prioschap. De studenten hechten aan de mogelijkheid om tijdens de studie al met praktijkwerk te kunnen starten. Temeer omdat de rol van kerkelijk werker in de nieuwe situatie niet meer mogelijk is voor studenten van de NGP.

Tot slot deelden ze de wens om de opleiding zo in te richten dat de kans op losmakingen zo klein mogelijk wordt. Vanuit die gedachte zijn we verder gegaan in de uitwerking.

Samenvatting

Mede door de wens van de studenten tijdens de studie al met praktijkwerk te kunnen starten, werd het logisch om het prioschap en de NGP nauw aan elkaar te koppelen. Daarom is in het voorliggende voorstel de NGP eindverantwoordelijk geworden voor de priofase. Om aan te treden als prio is een getuigschrift van de NGP nodig, waarin de NGP op basis van de behaalde studieresultaten uitspreekt: geschikt voor het prioschap en “in principe geschikt” voor het predikantschap. Dit is een uitdrukking van vertrouwen. De uitdrukking is belangrijk, maar doet niets af van de studieverplichtingen waaraan ieder dient te voldoen. Normaal gesproken is de verwachting dat iemand gewoon het traject doorloopt en gaandeweg ervaring en kennis opdoet, die hem of haar geschikt maken voor het predikantschap. De NGP behoudt het overzicht en toetst aan het eind van het prioschap of aan de verwachtingen is voldaan. Een theologiestudent die prio wordt, treedt in dienst van de gemeente cq kerkenraad. Zijn belangrijkste taken liggen op het gebied van preken, catechisatie en pastoraat.

Voorstel tot besluit

De Landelijke Vergadering van de NGK, in vergadering bijeen te Houten op, kennis genomen hebbende van het rapport van de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel en in het bijzonder van de volgende adviezen:

- *Studenten die in de laatste fase van hun studie zijn gekomen, kunnen als prio aan het werk in een gemeente (63).*
- *Een prio is in dienst van de gemeente, heeft preekbevoegdheid, bedient geen sacramenten, neemt deel aan de kerkenraad en wordt begeleid door een mentor(64).*

Overwegende dat

- de aspirant gemeentepredikant gediend is met een zo goed mogelijke voorbereiding op de praktijk van het werk in de gemeente;
- een periode aan het slot van de studie daadwerkelijk aan het werk zijn in een gemeente een wezenlijke toevoeging is aan de verschillende stages;
- een dergelijke praktijkervaring het aantal losmakingen naar alle waarschijnlijkheid zal doen verminderen;
- dat het wenselijk is om de doorstroom van studie naar gemeente te bevorderen en/of te voorkomen dat studenten lange tijd moeten wachten op beroep c.q. geen beroep krijgen
- een dergelijke praktijkervaring de arbeidsvreugde en het zelfvertrouwen van de (beginnende) predikant zal doen toenemen.

Spreekt uit:

Dat de NGP opdracht krijgt het prioschap in te voeren, conform onderstaande richtlijnen:

1. Verantwoordelijkheid

- Het prioschap wordt onderdeel van de NGP en valt daarmee onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de NGP.
- De NGP krijgt daarmee drie accenten:
 - de verplichte academische vakken, gegeven door kerndocenten en toegevoegde docenten,
 - de begeleiding van prio's, gedaan door opleiders
 - de werkbegeleiding van jonge predikanten, gedaan door werkbegeleiders.
- De NGP draagt zorg voor de opleiding/training van de 'opleiders' van de prio.
- Het NGP bestuur is verantwoordelijk voor de inhoud van het prioschap, de eventuele eisen aan reflecties, leerdoelen etc. De NGP heeft de verantwoordelijkheid om de inhoud van het curriculum up to date houden en afgestemd te laten zijn op andere actoren en factoren in het speelveld.
- De LV delegeert haar verantwoordelijkheid voor de inhoud van de (volledige) opleiding aan het bestuur van de NGP. Het bestuur legt eens in de drie jaar verantwoording af aan de LV en onderhoudt gedurende de drie jaar contact met het moderamen.

Het prioschap

- Het prioschap krijgt een vaste termijn van 2 jaar (bij een minimale invulling van 0,4 fte).
- Gedurende het prioschap wordt iemand begeleid door een vaste opleider.
- Het is mogelijk op verschillende plaatsen volgtijdelijk een prioschap te vervullen.
- De prio heeft een dienstverband naar burgerlijk recht met de lokale kerk.

- Voor de hoogte salaris maakt de WAP een voorstel, waarbij het salaris vergelijkbaar dient te zijn met dat van een startende predikant en de arbeidsrechterlijke positie vergelijkbaar is met die van een kerkelijk werker.
- Het prioschap is verplicht. De regeling wordt van kracht voor alle studenten, vanaf een nader vast te stellen ingangsjaar. Bij de besluitvorming over het tijdstip van invoering worden de studenten gehoord. Bekeken dient te worden of een student al vóór het ingangsjaar op vrijwillige basis voor een prioschap in aanmerking kan komen.
- De prio bekleedt niet het ambt van predikant, bedient niet de sacramenten en is geen lid van de kerkenraad. Om zijn rol te kunnen vervullen woont hij de vergaderingen van de kerkenraad bij en neemt hij actief deel.
- De student kan tijdens zijn studie starten met het prioschap, doch niet eerder dan nadat hij het Master 1 heeft afgerond, de eindstage heeft gelopen en de NGP van oordeel is dat betrokkene geschikt is voor het prioschap, d.w.z. 'in principe geschikt' is voor het predikantschap.
- De student gaat niet als kerkelijk werker aan de slag. Eventuele werkervaring als kerkelijk werker is niet geldig of inwisselbaar voor het prioschap.
- De kerken gezamenlijk garanderen de student die voor het prioschap in aanmerking komt, een plaats om als prio werkzaam te zijn.
- De kerken dragen na afloop van het prioschap geen financiële verantwoordelijkheid voor de gewezen prio, ook niet in de situatie dat deze niet beroepbaar wordt gesteld.

Het kerkelijk examen

- Het kerkelijk examen tot beroepbaarstelling kan worden afgenomen als iemand:
 - Een positief getuigschrift voor wat betreft de academisch opleiding van de NGP heeft ontvangen,
 - Een positief getuigschrift voor wat betreft het prioschap van de NGP heeft ontvangen.
- Deze twee getuigschriften worden ter kennis gebracht van het gremium dat het kerkelijk examen afneemt. We spreken van gremium, omdat er een discussie gaande is over de rol van de regio in het kerkelijk examen en het nu niet duidelijk is of de verantwoordelijkheid bij de regio blijft of naar een bovenregionaal of landelijk niveau gaat.
- De kerkenraad van de lokale kerk waar iemand prio is geweest adviseert de NGP bij de eindbeoordeling van de prio. Gedurende het prioschap krijgt de feedback van de kerkenraad een plaats in de gesprekken tussen opleider en prio.
- We stellen voor dat het kerkelijk examen van aard verandert, in die zin dat niet opnieuw wordt getoetst wat tijdens de opleiding al getoetst is. Met andere woorden, de NGP krijgt de volledige opleidingsverantwoordelijkheid en het kerkelijk examen behelst een preek alsmede een gesprek op basis van de preek, waarin theorie en praktijk met elkaar in verband worden gebracht.
- Als de student over de vereiste positieve getuigschriften beschikt, wordt de student in beginsel geschikt geacht voor het ambt van predikant. Dit laat de onverlet de bevoegdheid van het gremium dat het kerkelijk examen afneemt, om de student in bijzondere gevallen niet beroepbaar te verklaren. Redenen dienen geobjectiveerd te worden, waarbij het in principe om uitzonderingen gaat. Het kerkelijk examen krijgt een nadruk op het toelaten tot het ambt, meer dan op het examineren. Het kerkverband houdt dus de verantwoordelijkheid voor de toelating, maar kan deze op een nieuwe wijze invullen.
- Het is aan de LV om te bepalen of het kerkelijk examen nog steeds door de regio dient te worden afgenomen of op bovenregionaal of landelijk niveau. Dit maakt voor het prioschap in principe niet uit.

- Indien de prio na zijn beroepbaarstelling predikant wordt, zal hij gedurende ten hoogste twee jaren werkbegeleiding als bovenbedoeld ontvangen. De inhoud van de werkbegeleiding richt zich op wat zich voordoet wanneer iemand formeel predikant wordt. De nieuwe positie zal immers leiden tot nieuwe ervaringen en nieuwe vragen.

Financiën

- De kosten van het prioschap worden geraamd op €15.000,= (prijspeil 2010), vanaf het jaar van invoering.
- In de twee jaar voorafgaand aan de invoering zijn de kosten geraamd op €5.000, = per jaar. Deze zijn nodig voor het ontwikkelen van het curriculum en het trainen van de opleiders.
- Door de invoering van het prioschap zullen de kosten van de werkbegeleiding naar verwachting dalen naar een niveau van ongeveer € 5.000,=. De daling wordt mogelijk door een lagere frequentie van de gesprekken.
- Bij de start van de NGP is een post voorzien van €20.000,= voor de werkbegeleiding (prijspeil 2010). Dit bedrag wordt nu niet ten volle benut. Het is echter wel mogelijk om de prio in te voeren en de werkbegeleiding te handhaven binnen het huidige mandaat.

Termijn

- De NGP krijgt van de LV de opdracht om het prioschap in te voeren vanaf een nader vast te stellen jaar. Te denken valt aan een termijn van ongeveer 2 tot 4 jaar, te bepalen door de NGP.
- De termijn tussen het LV besluit en de invoering wordt door de NGP gebruikt om opleiders op te vinden en op te leiden. Een mogelijkheid is om sommigen van de huidige werkbegeleiders bij te scholen tot opleider.
- De WAP zal de arbeidsrechterlijke regeling in een voorstel vatten in lijn met het LV besluit van 2011. Het moderamen van de LV is bevoegd deze regeling vast te stellen.
- De regio's zullen zich voorbereiden op de prioplaatsen en het ontwikkelen van een zorgvuldige sollicitatieprocedure (zie advies in het rapport van de commissie CPP) die voor alle regio's gelijk is.
- Indien het kerkelijk examen met het oog op de beroepbaarheid wordt aangepast zoals bovenbedoeld, verdient het aanbeveling zich te bezinnen op aard en inhoud van het zogenoemde afsluitend onderzoek.

Tot slot

- Na het kerkelijk examen kan hij of zij de werkzaamheden afronden in de gemeente waar hij of zij als prio werkzaam is geweest. Als hij beroepen wordt door de gemeente waar hij prio was, kan hij direct toetreden tot het ambt. Als hij niet direct beroepen wordt, kan hij een betrekking elders aanvaarden en beroepbaar blijven voor een periode van minimaal twee jaar.

24 December 2010

Bijlage:

Bij de start van NGP was een bedrag van ongeveer € 18.000 per jaar voor de werkbegeleiding voorzien. Dat zou nu om en nabij de 20.000 zijn wanneer er gecorrigeerd wordt voor inflatie over de periode 2006-2010 en loonkostenstijgingen. De werkelijke kosten zijn lager uitgevallen (ongeveer € 9000 per jaar) omdat de kosten werkbegeleiding flexibel zijn via een vergoeding per contact tussen begeleider en predikant en dus direct afhankelijk van het aantal predikanten in de werkbegeleiding. De vaste kosten zijn klein en bestaan uit een klein stukje toewijzing van kosten kernteam (Bronsveld, coördinator werkbegeleiding)

Op dit moment bedraagt de werkbegeleiding 16 sessies. 12 daarvan in de eerste anderhalf jaar, elke 6 weken; de laatste 4 in het jaar daarop, om de 3 maanden. Omdat een substantieel deel van de werkbegeleiding in de profase plaatsvindt, kan de werkbegeleiding in de eerste 9 maanden om de 6 weken plaatsvinden, en in het jaar daarop, om de drie maanden. Dit leidt tot een reductie met 7 sessies en leidt tot een bedrag van ongeveer €5000 per jaar.

De prio ontvangt maandelijks begeleiding, met uitzondering van de zomer. Dat leidt tot 10 sessies per jaar. Deze kunnen deels in groepsverband worden gegeven. Op dit moment wordt uitgegaan van een bedrag van €15.000 euro.

Samen met de werkbegeleiding komt dat op €20.000 euro. Dit is vergelijkbaar met het bedrag dat bij de aanvang van de NGP voor de werkbegeleiding was gereserveerd.